

бы ні скончылася гульня, ён заставаўся між імі панам, вечным *даміно*. А вась у дварах і бытоўках былі толькі казлы і тыя, хто выйграў.

Даस्ताць

Антаніна Хатэнка

Усе людзі ад прыроды гульцы. Дый жыцьцё падобнае да вялікай заўзятай гульні. Ці хто каго, ці хто з кім.

Чалавеку малому й сталаму трэба цацка, якую ён будзе даглядаць, якую ён будзе выхваляцца. А дзе й сваю недасканаласьць цацкаю прыкрые — ці то аўтамабілем, ці то шыкоўнай кватэраю, ці футрам. Маўляў, вась маю, дасягнуў, ня горшы за ўсіх вас.

Але бываюць гэткае часы й гэткае краіны, калі цацку для жыцьцёвае гульні прыдбаць заскладана.

Памятаю, які дзясятка гадоў таму ці ня ўсе мы апантана гуляліся ў драматычную гульню пад назваю „*дастаць*“.

У аднаго тут роля дабрадзея, які нешта *дастае*, у іншага — прашэньніка. Потым ролямі мяняюцца. І *дастаецца* ўсё, што душа сьніць — машыны, дываны, лекі, хаты, пасады, кнігі, сукенкі, мэбля, посуд.

Гульня закручвае, захапляе, робіцца падобнай да хованак.

Зьялася цяпер ушчэнт гульня, а лёгкае слоўца „*дастаць*“ зьмяніла акрасу. Цяпер мы скрыўджана адмахваемся адно ад другога: „Адчапіся! Не *дастай!*“. Цяпер мы абураемся: „Ну й *даставучы* ж ты!“ А самыя дасьціпныя абразьліва кпяць: „Ня будзь *Дастаеўскім!*“.

Жытка нашая вымучыла, *дастала*.

Дах

Даніл Альпяровіч

Слова гэтае беларусы прыдбалі, кажуць, у Польшчы, а палякі, у сваю чаргу, завезьлі яго безь ніякіх зьмен зь Нямецчыны. *Дах* і па-нямецку, і па-польску гучыць аднолькава: „*Dach, dach*“. І калі тым жа шляхам, з Захаду на Ўсход, праехаць сёньня нават на пырхаючай „Ладзе“ і пачаць вандроўку ад яснай, чыстай, скрозь чарапічнай чырвані шатровых, мансардавых альбо ярусных *дахаў* нямецкай Баварыі, то далей фарбы *дахаў* нібыта згаснуць — значыць, вы ўжо недзе ў былой ГДР. А калі пераедзеце цераз Одэр, у Польшчы вам кінуцца ў вочы двухсхільныя *дахі* з прыгчолкамі, ці больш звычайныя — двухспадавыя, але ўсё болей крытыя гонтай, дранкай ці яўна ваўкавыскім шыфэрам альбо ацынкаванай бляхай, прыдбанымі шчэ ў савецкія часы па мізэрным савецкім кошце, прыдбанымі „по блату“ не без дапамогі сваіх беларускіх сваякоў пасля ўдалага гандлю чым-небудзь дэфіцытным недзе на гарадзенскай барахолцы.

Чым бліжэй да Беластоку, тым часьцей будзе трапляцца будыніна, крытая чаротам альбо саломай. Такія пакрыцьці не назавеш „*дахам*“, гэткае называюць страхом.

Але сёньня гаворка не пра іх. А пра *дах*.

Беларускі *дах* ведамы чытачу ня горш, чым мне. Ад Буга пачынаецца